

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący)

SSN Marcin Łochowski (sprawozdawca)

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie z protestu wyborczego P.B.
przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej,
przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej, Przewodniczącego
Okręgowej Komisji Wyborczej w P. i Prokuratora Generalnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 26 listopada 2019 r.

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z 17 października 2019 r. (data oddania w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego) P.B. wniósł protest wyborczy, przeciwko ważności wyborów do Sejmu, podnosząc zarzut braku możliwości wyboru jedenastego posła z Okręgu Wyborczego nr [...] (P. i powiat p.) i wnosząc o unieważnienie wyborów w okręgu nr [...] oraz w okręgu, w którym wybrano o jednego posła za dużo.

W odpowiedziach na protest Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej, Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej w P. i Prokurator Generalny wyrazili opinie, że protest należy pozostawić go bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest wyborczy należy pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 241 § 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. 2019, poz. 684, dalej: k.wyb.) wnoszący protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Natomiast stosownie do art. 243 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 241 k.wyb. Z kolei według art. 82 § 1 k.wyb. przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu: 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Przepis art. 243 § 1 k.wyb. odsyła do treści całego art. 241 k.wyb., a więc także do art. 241 § 3 k.wyb, stawiającego przed osobą wnoszącą protest wyborczy wymaganie sformułowania zarzutów wymienionych w art. 82 § 1 k.wyb. oraz przedstawienia lub wskazania dowodów na ich poparcie (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 listopada 2015 r., III SW 119/15 i postanowienie Sądu Najwyższego z 17 listopada 2015 r., III SW 136/15).

Wnoszący protest nie sformułował zarzutów, które mieściłyby się w określonych przez art. 82 § 1 k.wyb. podstawach wniesienia protestu. P.B. we wniesionym proteście kwestionuje bowiem liczbę mandatów poselskich ustalonych dla Okręgu Wyborczego nr [...].

Jak wynika z treści art. 202 § 1 k.wyb. ustalenia liczby posłów wybieranych w poszczególnych okręgach wyborczych oraz podziału województw na okręgi wyborcze dokonuje się według jednolitej normy przedstawicielstwa, obliczonej przez podzielenie liczby mieszkańców kraju przez ogólną liczbę posłów wybieranych w okręgach wyborczych, z uwzględnieniem przepisów art. 201 k.wyb. i zasad wskazanych w tym przepisie. Podział na okręgi wyborcze, ich numery i

granice oraz liczbę posłów wybieranych w każdym okręgu, a także siedziby okręgowych komisji wyborczych określa załącznik nr 1 do Kodeksu wyborczego (art. 202 § 2 k.wyb.). Informację o okręgu wyborczym podaje się do wiadomości wyborcom danego okręgu wyborczego w formie obwieszczenia Państwowej Komisji Wyborczej najpóźniej w 52 dniu przed dniem wyborów (art. 202 § 3 k.wyb.). Sąd Najwyższy zwraca uwagę, że zgodnie z art. 203 k.wyb. to Sejm dokonuje zmian w podziale na okręgi wyborcze (w tym zmian w liczbie wybieranych posłów), po przedstawieniu stosownych wniosków przez PKW. Konieczność taka wynikać może ze zmian w zasadniczym podziale terytorialnym państwa lub ze zmiany liczby mieszkańców w okręgu wyborczym lub w kraju.

W dniu 6 sierpnia 2019 r. Państwowa Komisja Wyborcza wydała obwieszczenie o okręgach wyborczych w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 13 października 2019 r. Zarówno z treści Załącznika nr 1 do Kodeksu wyborczego, jak i z obwieszczenia PKW wynika, że w Okręgu Wyborczym nr [...], obejmującym obszar powiatu p. oraz miasto P., liczba wybieranych posłów wynosi 10.

Podstawą protestu wyborczego przeciwko ważności wyborów do Sejmu może być zgodnie z art. 82 § 1 pkt 2 k.wyb. naruszenie przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów. Nawet przy szerokim rozumieniu pojęcia „przepisy dotyczące głosowania”, nie można uznać, że mieszczą się w nim przepisy dotyczące ustalania przez Sejm granic okręgów wyborczych i liczby mandatów. Z treści art. 82 § 1 pkt 2 k.wyb. wynika, że chodzi w nim o naruszenia przepisów, których dopuścił się właściwy organ wyborczy (Państwowa Komisja Wyborcza, okręgowa komisja wyborcza, obwodowa komisja wyborcza). Tylko zatem przepisy regulujące formalne procedury, mające zastosowanie do postępowania przed ustawowymi organami wyborczymi, da się zakwalifikować „jako przepisy dotyczące głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów” (tak postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2015 r., III SW 57/15). Stąd też przedmiotem protestu opartego na zarzucie naruszenia przepisów, o których mowa w art. 82 § 1 pkt 2 k.wyb. nie mogą być zarzuty dotyczące działań innych organów, w tym w szczególności Sejmu.

Z tego względu, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 243 § 1 k.wyb. pozostawił protest bez dalszego biegu.